

Zöldség – gyümölcs és bor

XI. évfolyam / 6. szám

2007. 04. 10.

13-14. hét

Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

A dió piaci elemzése 3-4. old.

2-3./ táblázat:

Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 6-7. old.

4./ táblázat:

Nettó értékesítési árak néhány
európai nagybani piacon 9. old.

1-8./ ábra, 1. /táblázat:

Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Szenté-Orbán Csaba
Varga Viktória

Fordítás: Keresztessyné Mohr Katalin

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, a hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termékek piaci ára**

A belföldi termesztésű **zöldségfélék** kínálata számos újdonsággal bővült a 14. héten.

Az elmúlt évhez képest, közel három héttel korábban és mintegy 63%-kal magasabb áron – de jelenleg minimális mennyiségben – piacra került az **újburgonya**, 800-1000 Ft/kg-os áron.

A primőr, fehér **fejes káposzta** 300-350 Ft/kg, a primőr **kelkáposzta** 320-350 Ft/kg-os, az előző évhez képest 15-20%-kal alacsonyabb áron jelent meg.

A (berakó) **fürtös uborka** 400-450 Ft/kg-ért, szintén a 14. héttől kapható.

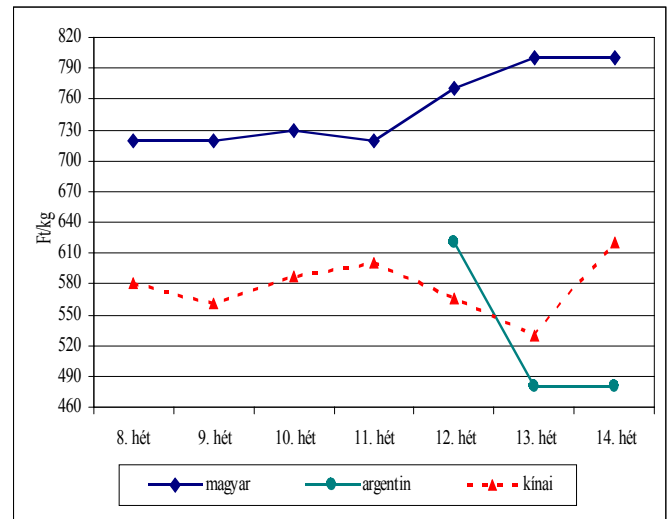
Az egyre bőségesebb belföldi kínálat hatására csökken a külpiazi **kígyóuborka** jelenléte, nagykereskedelmi ára a hazai termelői árral közel azonos.

Az egységesebb és tetszetősebb megjelenésű belga **sárgarépa** ára 15%-kal emelkedett (90 Ft/kg) a megfigyelt hetekben és így közel 30%-kal drágább a hazai termékénél.

Az eddig is bőséges mennyiségben rendelkezésére álló hazai és kínai **fokhagyma** mellett az elmúlt hetekben – minimális felhozatalban – megjelent az Argentínából származó termék is (1. ábra). A német nagybani piacokon az 5. héttől, Bécsben pedig a múlt héttől kapható az argentin áru. Az említett piacokon közel azonos időszakban jelent meg az argentin fokhagyma 2007-ben, ellentétben az elmúlt évvel, amikor csak a németországi kínálatban figyelhetők meg ezt a terméket.

1. ábra

**A belföldi és a külpiaconról származó
fokhagyma ára a Budapesti Nagybani Piacon
2007 adott heteiben (Ft/kg)**

Forrás: AKI PÁIR

Belföldi termesztésű **paprikából** továbbra is a darabos kiszerelésű töltenivaló és a hegyes típus kapható. Termelői árak nem változott az elmúlt hetekben. A töltenivalót mérettartománytól függően 75-120 Ft/db-ért, a hegyest – melynél nincs méretkategória – 100-120 Ft/db-os áron kínálják. Kilogrammos kiszerelésben a Spanyolországból származó **kaliforniai paprikát** és a Marokkóból beszállított **töltenivaló** típust kínálják (1. táblázat).

1. táblázat

**A külpiaconról származó paprika árai a Budapesti
Nagybani Piacon 2007 adott heteiben (Ft/kg)**

Típus	Származási hely	9. hét	10. hét	11. hét	12. hét	13. hét	14. hét
Töltenivaló Paprika	Marokkó	716	740	740	1000	940	960
Kaliforniai Paprika	Spanyolország	630	670	860	860	747	-

Forrás: AKI PÁIR

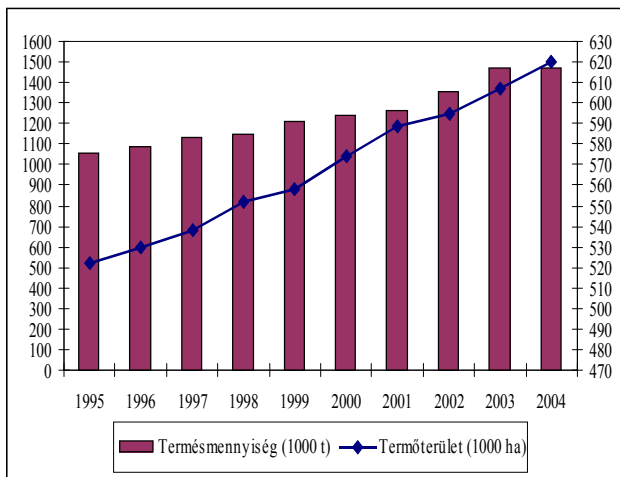
A megfigyelt hetek újdonsága a hazai **cukkíni** 360-400 Ft/kg-ért. Tavaly ugyanebben a két héten, de az ideihez képest 10%-kal magasabb induló áron került piacra. A kínálatban eddig is szereplő olasz árut, 420 Ft/kg-os áron a 13. héten még lehetett kapni.

A dió piaci elemzése

A **világ** diótermése és az ültetvények száma dinamikusan növekedett az elmúlt évtizedben (2. ábra). A legjelentősebb termelők közé tartozik Kína, az Egyesült Államok és Irán, a 2004. évi 1472 ezer tonnás teljes termésmennyiség 70%-át az említett országok adták. (Az elemzésben szereplő adatok héjas dióra vonatkoznak.)

2. ábra

A dió termésmennyiségének és termőterületének alakulása a világon

Forrás: FAO

Kínában a fogyasztás évente 5%-kal emelkedik, ami a termelés növekedésére és a lakosság egészségesebb táplálkozására vezethető vissza. A kínai export elsősorban hámozott formában történik, fő piacai Európa országai, Japán, Dél-Kelet-Ázsia és a Közép-Kelet. A kínai kereskedelmet re-export tevékenység is jellemzi, ami az USA-ból származó, rendszerint héjazatlan dió, feldolgozott formában történő értékesítését jelenti, Európába, illetve vissza az Egyesült Államokba.

Az **Egyesült Államok** legjelentősebb termelőközöze Kaliforniában található. Közel 5300 termelő és 55 feldolgozó érintett a diótermesztésben. A dió minőségét a Kaliforniai Dió Bizottság folyamatosan ellenőrzi. Az egy főre jutó fogyasztás az elmúlt évtizedben stabilan 0,5 kg/fő körül

mozgott, de 2004-ben és 2005-ben némi emelkedést regisztráltak. Az USA a világ legnagyobb dió exportőre, 2004-ben a dió export árbevétele elérte a 241 millió dollárt. Az USA legfontosabb exportpiaca az EU, a teljes kiszállított mennyiség 40%-át itt értékesítik. (Spanyolország, Németország, Olaszország a legnagyobb importőr). Az export második legnagyobb felvevő piaca Japán. Az USA ugyan a világ vezető dió exportőre, de a termelésben nem előzi meg Kínát. A termelők rangsorában az USA-t, Irán, Törökország, Ukrajna és India követi.

A 2004. évi teljes termésmennyiségből **Európa** országai, 337 ezer tonnát termeltek. Ebből az EU-25-ök tagállamai 146 ezer tonnát mondhatnak magukénak. Említésre érdemes, hogy a kontinens legjelentősebb diótermelő országai nem az unió tagjai.

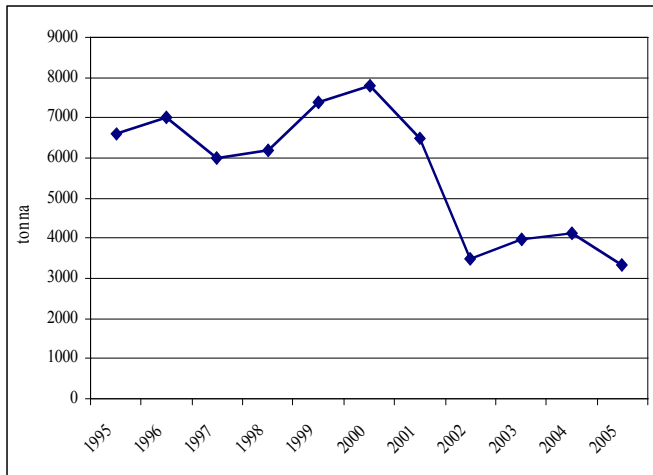
Törökország a negyedik, **Ukrajna** az ötödik legjelentősebb diótermelő a világon. Ültetvényeiről a 2004. évben 126, illetve 91 ezer tonnát takarítottak be.

Törökországban a termelők a kedvező árak és a jó kereslet hatására növelték termelésüket. Sok üzem a kutatóintézetek által nemesített új fajtákat telepítette azért, hogy magasabb hozamokat érjen el. Az elmúlt évben a lakosság fogyasztása 1,0-1,4 kg/főre emelkedett. A dió fogyasztói ára a minőségtől függően nagyon eltérő. A hámozott jó minőségű dió átlagos fogyasztói ára 2006-ban 20 USA dollár/kg körül mozgott (2005-ben 18,50 USA dollár/kg). Gyenge minőségű terméket már 10 USA dollár/kg-ért is lehetett vásárolni. Törökország elsősorban a szomszédos országokkal folytat élénk kereskedelmet. Behozatala elsősorban a közép-ázsiai országokból történik, míg kivitele Közép-Keletre és az európai államokba.

Magyarország termelése az elmúlt tíz évben meglehetősen ingadozott, a 2000. évi 7800 tonnához képest, 2005-ben 3300 tonna termett (3. ábra).

3. ábra

A dió termésmennyiségének alakulása Magyarországon

Forrás: FAO

A legjelentősebb magyarországi termőtájak Szabolcs-Szatmár-Bereg, Pest, Somogy és Vas megyében találhatóak.

Külkereskedelmi egyenlegünk a héjas dió esetében erősen pozitív, kiszállításaink

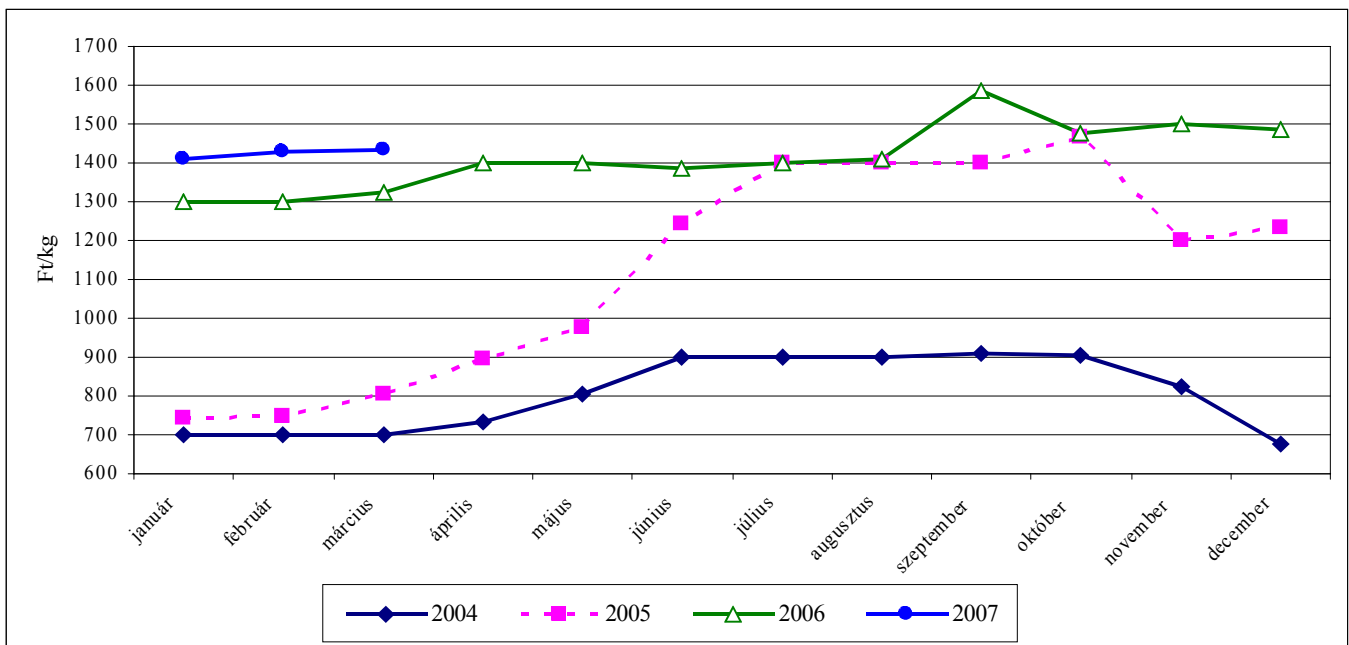
nagyobb része Ausztriába, Németországba és Angliába irányul, a beszállított tétel azonban elhanyagolható nagyságú.

A hámozott diónak szélesebb a felvevőpiaca és a hazai kivitel aránya megközelíti a behozatal nagyságát. Ausztria és Franciaország vásárol legnagyobb mennyiségű hámozott terméket, de jelentős a Németországba, Belgiumba és Olaszországba irányuló kiszállítás is. A Magyarországra irányuló kereskedelem zömét a román és ukrán beszállítások teszik ki.

A Budapesti Nagybani Piacon a termelői árak vizsgálatakor megállapíthatjuk, hogy a 2004-2007. években az idei év első három hónapjában mérték a legmagasabb termelői árakat. Ebből következtethetünk arra, hogy 2006-ban kedvezőtlenül alakult a betakarított mennyiség (4.ábra). A fővárosi nagybani piacon a kereslet kielégítésére csak belföldi termesztésű dió szolgál.

4. ábra

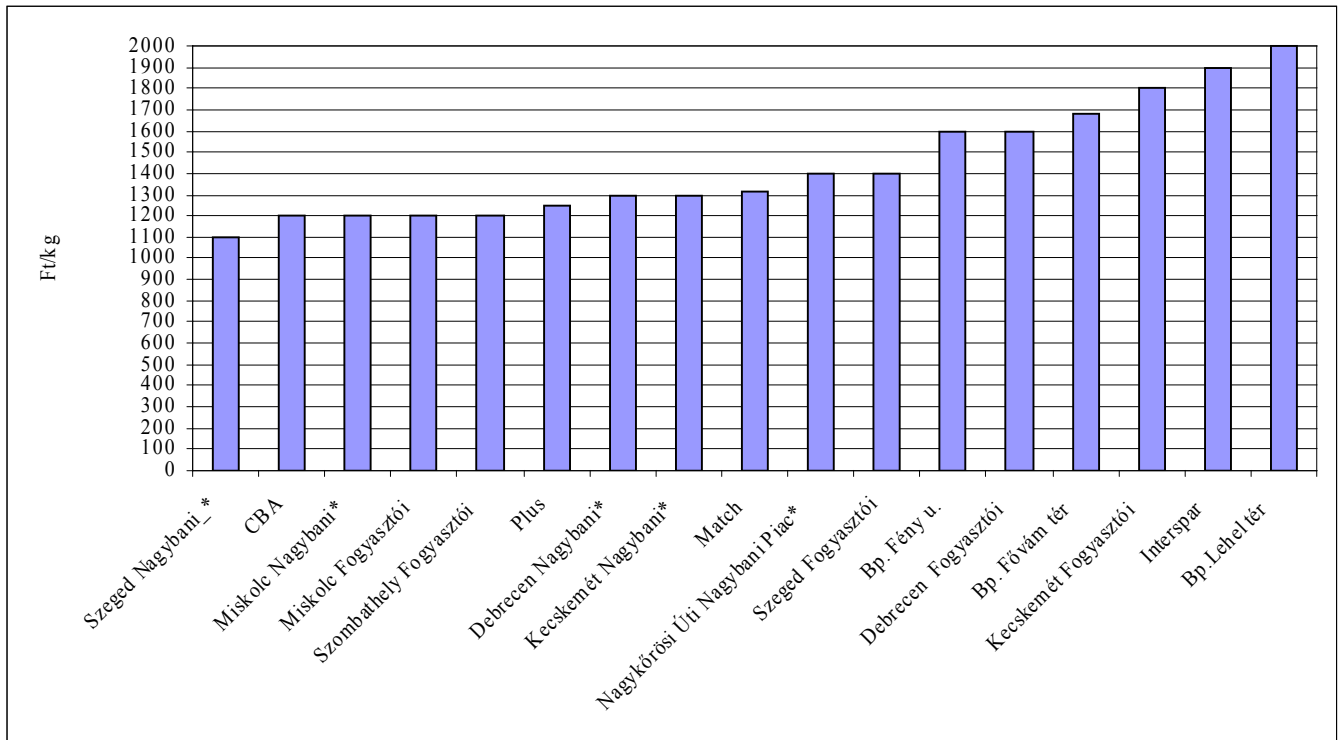
A dió termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Forrás: AKI PÁIR

5. ábra

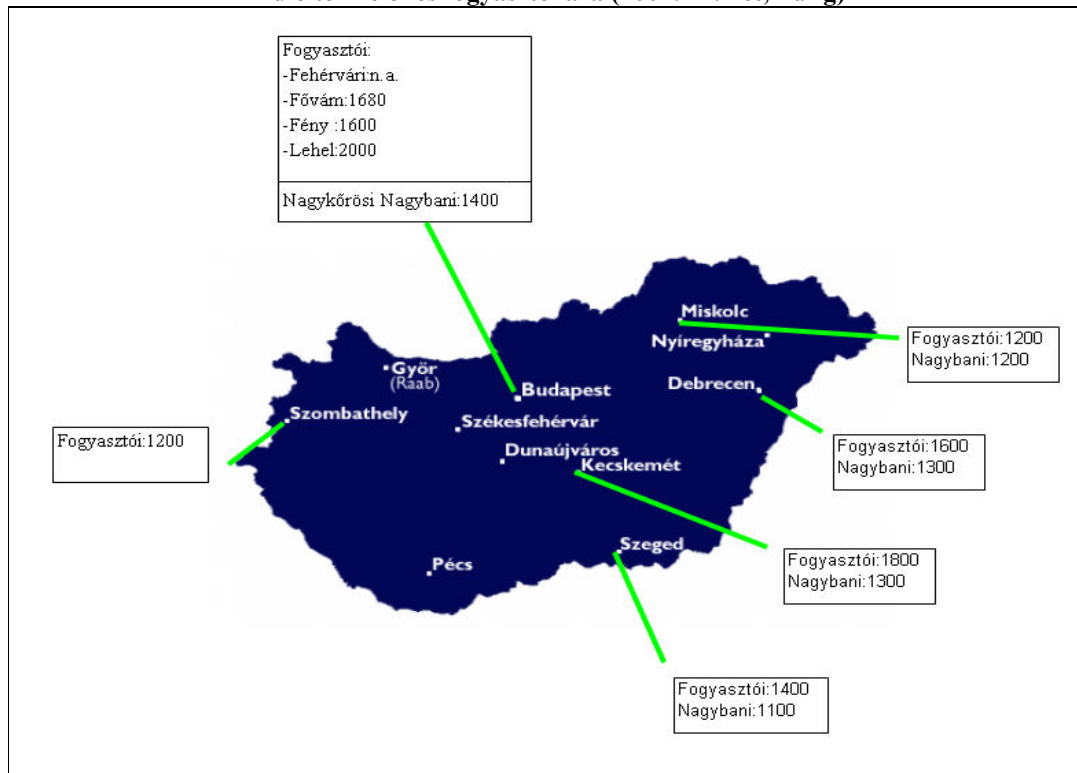
A dió bruttó termelői* és fogyasztói ára (2007. 14. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

A dió termelői és fogyasztói ára (2007. 14. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

n. a.= nincs adat

I. osztályú, belföldi zöldség-és gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagyban Piacon

Faj	Fajta	Méret	Kiszerezés	2006. 14. hét	2007. 13. hét	2007. 14. hét	2007. 14. hét / 2006. 14. hét [%]	2007. 14. hét / 2007. 13. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	79	115	110	139,2	95,6
	Aladin	-	Ft/kg	80	120	120	150,0	100,0
	Desire	-	Ft/kg	79	110	-	-	-
	Agria	-	Ft/kg	80	120	120	150,0	100,0
	Red-Scarlett	-	Ft/kg	80	120	120	150,0	100,0
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	500	525	550	110,0	104,7
		47-57 mm	Ft/kg	525	565	580	110,4	102,6
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	625	650	650	104,0	100,0
		40-47 mm	Ft/kg	575	610	600	104,3	98,3
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/db	50	70	75	150,0	107,1
		70 mm+	Ft/db	105	120	120	114,2	100,0
	Hegyes p.	-	Ft/db	105	100	120	114,2	120,0
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	265	315	320	120,7	101,5
Főzőtök	Cukkíni	-	Ft/kg	450	400	400	88,8	100,0
	Bébitök	-	Ft/kg	500	650	650	130,0	100,0
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	83	68,5	70	84,3	102,1
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	850	160	160	18,8	100,0
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	87,5	70	70	80,0	100,0
	Vörös	-	Ft/kg	135	120	120	88,8	100,0
			Ft/db	90	80	80	88,8	100,0
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	67	108,5	110	164,1	101,3
		70 mm+	Ft/kg	73	112	110	150,6	98,2
	Lila héjú	10-40 mm	Ft/kg	130	-	-	-	-
		40-70 mm	Ft/kg	130	150	150	115,3	100,0
	gyöngyhagyma	-	Ft/kg	220	-	-	-	-
Zöldhagyma	-	Ft/csomó	80	70	70	87,5	100,0	
Fokhagyma	Fokhagyma	45 mm+	Ft/kg	580	800	800	137,9	100,0
Gomba	Csiperke	-	Ft/kg	367	383,5	367	100,0	95,7
	Laska	-	Ft/kg	525	500	500	95,2	100,0
Alma	Granny S.	65mm+	Ft/kg	160	170	170	106,2	100,0
	Idared	65mm+	Ft/kg	100	110	110	110,0	100,0
	Jonagold	65mm+	Ft/kg	150	145	140	93,3	96,5
	Jonagored	65mm+	Ft/kg	150	145	140	93,3	96,5
	Jonathan	65mm+	Ft/kg	90	110	-	-	-
	Mutsu	65mm+	Ft/kg	160	180	-	-	-
	Gala	55-65 mm	Ft/kg	-	150	150	-	100,0
	Starking	65mm+	Ft/kg	170	170	170	100,0	100,0
	Golden	65mm+	Ft/kg	170	160	160	94,1	100,0
Red Rome	65mm+	Ft/kg	160	140	-	-	-	
Körte	Alex/Bosc K.	60-70mm	Ft/kg	245	280	280	114,2	100,0
Dió (tisztított)	-	-	Ft/kg	1400	-	1400	100,0	-

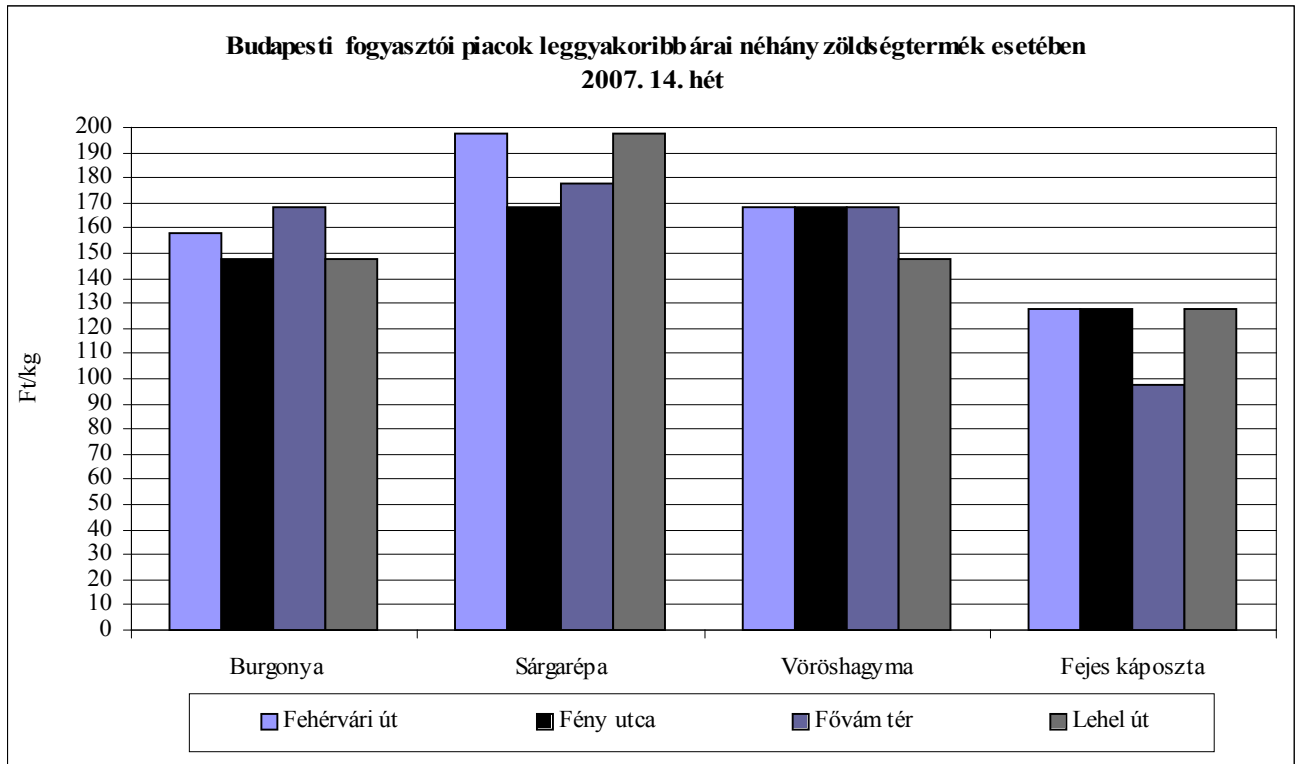
Forrás: AKI PÁIR

Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség-gyümölcs termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagyban Piacon

Faj	Fajta/ Típus	Méret	Származási hely	Kiszerezés	2006. 14. hét	2007. 13. hét	2007. 14. hét	2007. 14. hét/ 2006.14. hét [%]	2007. 14. hét / 2007. 13. hét [%]
Burgonya	nem jelölt	-	Belgium	Ft/kg	76	-	-	-	-
			Hollandia	Ft/kg	76	113,7	-	-	-
			Németo.	Ft/kg	72	-	-	-	-
Paradicsom	gömb	35-40 mm	Spanyolo.	Ft/kg	300	450	-	-	-
		40-47 mm	Spanyolo.	Ft/kg	310	460	460	148,3	100,0
	Fürtös	47 mm+	Hollandia	Ft/kg	-	500	-	-	-
			Olaszo.	Ft/kg	390	490	-	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	320	460	-	-	-
	40-47 mm	Olaszo.	Ft/kg	420	-	480	114,2	-	
		Spanyolo.	Ft/kg	350	-	-	-	-	
Koktél	15 mm-	Olaszo.	Ft/kg	800	650	600	75,0	92,3	
Paprika	TV édes p.	70 mm+	Marokkó	Ft/kg	-	940	-	-	-
	Kaliforniai p.	70 mm+	Spanyolo.	Ft/kg	560	746,6	-	-	-
Padlizsán	-	70mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	-	380	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	350	400	-	-	-
Uborka	Kígyó	350-400 gr	Spanyolo.	Ft/kg	200	-	-	-	-
		400-500 gr	Spanyolo.	Ft/kg	-	325	320	-	98,4
Sárgarépa	-	-	Belgium	Ft/kg	120	78,5	90	75,0	114,6
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Hollandia	Ft/kg	77,5	110	110	141,9	100,0
			Kanada	Ft/kg	-	110	-	-	-
	Lila héjú	40-70 mm	Hollandia	Ft/kg	120	-	-	-	-
Fokhagyma	Fokhagyma	45 mm+	Argentina	Ft/kg	-	480	480	-	100,0
			Kína	Ft/kg	570	530	620	108,7	116,9
Alma	Granny S.	65mm+	Franciao.	Ft/db	53	62	60	113,2	96,7
	Jonagold	65mm+	Ausztria	Ft/kg	-	170	-	-	-
	Starking	65mm+	Ausztria	Ft/kg	220	-	-	-	-
			Olaszo.	Ft/kg	280	274	300	107,1	109,4
	Golden	65mm+	Ausztria	Ft/kg	180	-	-	-	-
Olaszo.	Ft/kg	235	268	260	110,6	97,0			
Körte	Alex/Bosc K.	60-70mm	Olaszo.	Ft/kg	247,2	254	260	105,1	102,3
	Fétel apát	65-80mm	Olaszo.	Ft/kg	-	-	250	-	-
				Ft/db	200	163,5	167	83,5	102,1
	Vilmos	60-75mm	Argentina	Ft/kg	289,3	322	-	-	-
				Ft/db	50	60	60	120,0	100,0
				Dél-Afr.Közt.	Ft/kg	240	-	-	-
nem jelölt	-	Dél-Afr. Közt	Ft/db	58	-	-	-	-	
Földieper	-	-	Görögo.	Ft/kg	-	830	680	-	81,9
			Spanyolo.	Ft/kg	525	680	600	114,2	88,2

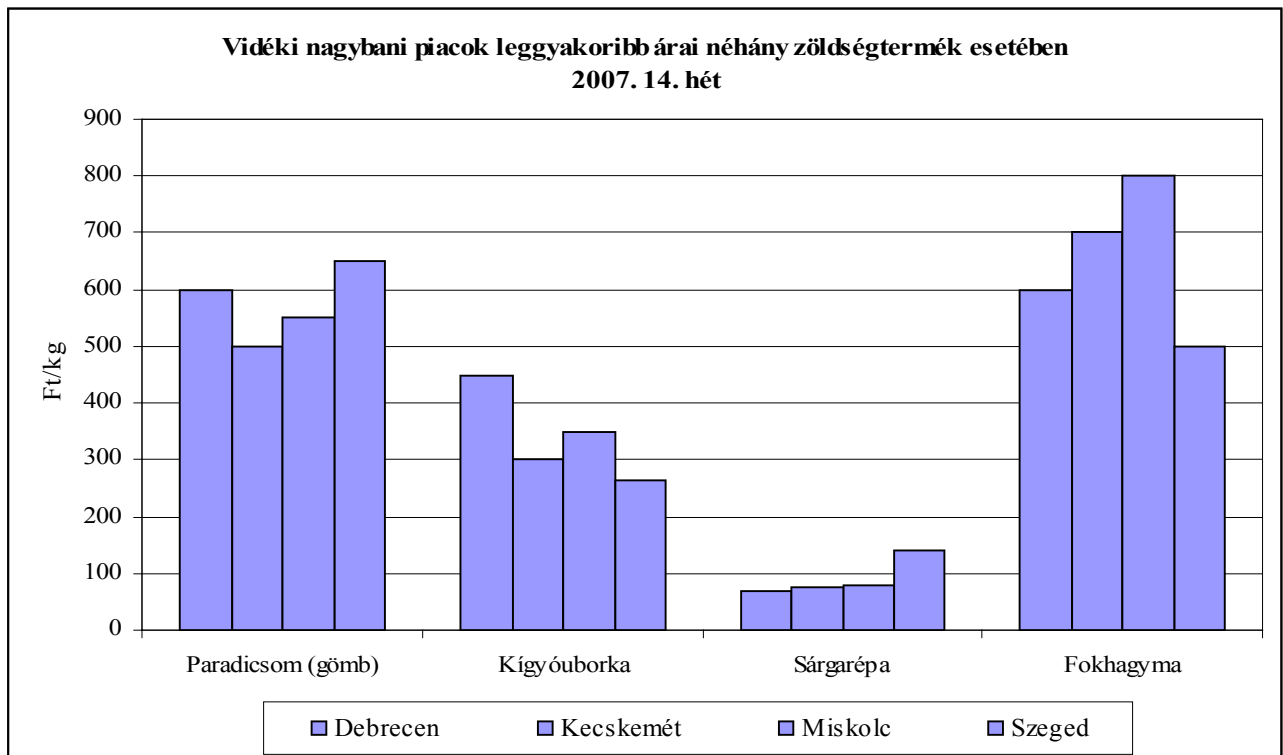
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

Forrás: AKI PÁIR

8. ábra

Forrás: AKI PÁIR

Zöldség-gyümölcs nettó árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2007. 14. hét								2007. 13. hét
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	49	99	62	86	62	99	belföldi	62	62
Zeller	belföldi		100 kg	173	222	124	148	148	185	belföldi	174	199
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	89	109	89	119	94	109	belföldi	62	109
Sárgarépa	belföldi		100 kg	94	136	86	124	99	136	belföldi	124	159
Kínai kel	belföldi		100 kg	247	272	136	161	-	-	belföldi	112	124
Paradicsom	spanyol	47-57 mm+	6 kg	432	535	391	453	432	494	olasz	248	372
Padlizsán	török		100 kg	321	371	346	395	296	371	török	248	248
Alma	olasz	70-80 mm	100 kg	222	247	210	247	222	259	belföldi	112	248
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	143	161	161	185	148	173	olasz	199	347
Körte	olasz	70-75 mm	100 kg	284	321	173	198	259	296	olasz	223	377
Cukkini	olasz	14-21 cm	100 kg	321	371	296	346	296	371	olasz	372	496
Fokhagyma	spanyol		100 kg	618	692	-	-	593	692	olasz	745	745
Fokhagyma	kínai		100 kg	593	642	543	618	543	642	kínai	447	496
Vöröskáposzta	belföldi	primőr	100kg	99	136	86	111	99	136	belföldi	74	99
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	494	988	618	741	494	939	magyar	445	621
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	445	939	445	692	395	840	lengyel	546	695

Termék	Mérték-egység	Budapest		Varsó		Lublin		Prága	
		2007. 14. hét	2007. 14. hét	2007. 14. hét	2007. 14. hét	2007. 14. hét	2007. 14. hét		
Földieper	kg	-	-	591	650	535	624	-	-
Alma	kg	82	152	59	118	99	138	81	96
Körte	kg	214	247	148	266	208	297	131	217
Csemegezőlő	kg	-	-	461	532	356	535	313	470
Salátauborka	kg	247	264	355	390	356	380	-	-
Paradicsom	kg	453	535	650	828	475	594	-	-
Fejes káposzta	kg	58	66	32	51	25	25	35	35
Sárgarépa	kg	55	66	35	59	36	65	48	48
Cékla	kg	41	49	38	53	36	48	-	-
Zeller	kg	115	132	130	177	95	131	-	-
Vöröshagyma	kg	82	94	89	138	77	111	-	-
Fokhagyma	kg	593	659	-	-	534*	534*	-	-
Petrezselyemgyökér	kg	124	165	148	177	107	143	-	-
Csiperkegomba	kg	274	330	207	266	267	297	-	-
Burgonya	kg	91	107	71	79	59	71	-	-
Újburgonya	kg	-	-	136	166	143	178	78	785

Forrás: ZMP, www.magwien.gv.at

* import